

Erkeklerde genital dermatoz görülme sıklığı ve dağılımı

The incidence and the distribution of the dermatoses of male genitalia

Özgür YÜRÜKER, Tuğba Rezan EKMEKÇİ, Adem KÖŞLÜ

Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dermatoloji Kliniği

ÖZET

Amaç: 18 yaş üstü erkeklerde genital dermatoz sıklığı ve dağılımını tespit etmektir.

Materyal ve Metod: Dermatoloji polikliniğine muayene için gelen 514 erkek hastanın genital bölge muayeneleri yapıldı. Mevcut dermatozlar primer ve sekonder genital dermatoz olarak sınıflandırıldı.

Bulgular: Toplam 171 hastada (%33.26) 180 genital dermatoz saptandı. Bunların %72,77'si primer, % 27,22'si sekonder genital dermatoz idi. 171 hastanın 93'ü genital şikayet nedeniyle, 78'i genital dışı şikayet nedeniyle başvurdu. Genital şikayet ile başvuran 93 hastada 100 genital dermatoz saptandı. Bunların %57'si primer %43'ü sekonder idi. Genital dermatoz şikayeti ile başvurmamayan hastalarda sırasıyla en sık benign lezyon, sekonder genital dermatoz, enfeksiyon görülürken, genital dermatoz şikayeti ile başvuranlarda en sık sekonder genital dermatoz, enfeksiyon ve ekzema grubu hastalık görüldü. Lezyonların yerleşim yerine bakıldığında 171 hastanın %53,21'inde penil tutulum varken, %22,8'inde skrotal tutulum, %23,97'inde ise penil ve skrotal tutulum vardı.

Sonuç: Genital bölgeyi tutan dermatozlar oldukça sık görülür. Bunlar içinde benign lezyonlar en büyük grubu oluşturur.

Anahtar kelimeler: Erkek, genital dermatoz, penis, skrotum

SUMMARY

Objective: To determine the incidence and the distribution of dermatoses of male genitalia in men above 18 years old.

Study design: The genital regions of 514 men attending dermatology outpatient clinic were examined. The dermatoses were classified as primary and secondary.

Results: 180 dermatoses of the genitalia were found in 171 patients (33.26%). 72.77% of these was primary, 27.22 % was secondary. 93 of 171 patients presented because of the complaint of dermatoses of the genitalia, 78 of those presented because of the other dermatological complaint. 100 dermatoses of the genitalia were found in 93 patients. 57% of these was primary, 43% was secondary. While benign lesions, secondary dermatoses, infections were the most seen in patients with complaint of dermatoses of the genitalia, secondary dermatoses, infections and eczema were the most seen in patients with complaint of the other dermatological problems. 53,21% of the patients were involved the penis, 22,8% of them were involved the scrotum, 23,97% of them were involved both the penis and the scrotum.

Conclusions: The dermatoses of male genitalia are rather seen. Most of them constitutes benign lesions.

Keywords: male, dermatoses of genitalia, penis, scrotum

GİRİŞ

Erkek genital bölge hastalıklarının tanı ve tedavisi güçtür. Bu bölgeyi tutan primer hastalık sayısı oldukça fazladır. Ayrıca psoriasis, liken uyuz gibi sık görülen bir çok dermatoz, genital bölgeyi de tutabilir. Çeşitli üretral hastalıklar sekonder olarak penil deriyi tutarken, veneryal hastalıklar yine bu bölgede belirtilerini gösterebilir (1, 2, 3).

Penisin kendisine ait farklı anatomik özellikleri vardır. Sünnetsiz bir kişide glans penis

ve sünnet derisinin iç kısmı arasında kalan boşluk intertrijinöz bir bölgedir ve bu tür alanlarda görülen her türlü değişiklik burada da görülür. Dermis çok gevşek ve damardan zengin olduğundan, travmatize olduğunda veya allerjik bir reaksiyon oluştuğunda hızla yayılır (1, 4, 5). Sünnetli bireylerde penil kanserin az görüldüğü iyi bilinir (1, 6). Ayrıca Bunker'e göre sünnet, psoriasis, seboreik dermatit, liken plan ve liken skleroz gibi inflamatuvar deri hastalıklarının da sıklığını azaltır (6). Skrotum derisi vücutta göz kapağı derisi ile beraber en ince deri yapısıdır. Bu yüzden skrotal deri sürtünme, nem ve minör travmalar ile kolaylıkla hasar görür (1).

Yazışma Adresi:

Uzm. Dr. Tuğba Rezan EKMEKÇİ
Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Dermatoloji Kliniği
Tel: (0212) 231 22 09 / 1271- 1494
Fax: (0212) 234 11 21
e-mail:tre@ttnet.net.tr

AMAÇ

18 yaş üstü erkeklerde genital dermatoz sıklığı ve dağılımını tespit etmektir.

GEREÇ VE YÖNTEM

Çalışmamıza Ekim 2004 ve Nisan 2005 tarihleri arasında Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dermatoloji polikliniğine başvuran 18 yaş ve üzerindeki erkek hastalar alındı. Her hastada penis ve skrotum muayenesi yapıldı. Hipopigmente lezyonlarda muayenede Wood lambası da kullanıldı.

Tanı konulan hastalıklar aşağıda görüldüğü gibi iki ana ve alt başlıklara ayrıldı. Vücutun diğer bölgelerinin yanısıra genital bölgeyi de tutan dermatozlar sekonder genital dermatoz grubuna alındı.

Primer genital dermatozlar

Benign lezyonlar

Enfeksiyon hastalıkları

Malig ve premalig hastalıklar

Ekzema grubu hastalıklar

Diğerleri

Sekonder genital dermatozlar

BULGULAR

514 erkek hasta (ort yaş:38,96; yaş aralığı:18-85) muayene edildi. Toplam 171 hastada (%33.26) 180 genital dermatoz saptandı. Bunların 128'i primer, 46'sı sekonder ve 3'ü primer+sekonder genital dermatoz idi. Dermatozların görülme sıklığı ve yüzdeleri tabloda gösterilmiştir (Tablo 1).

Benign lezyonların çalışma grubu içindeki sıklığı ayrıca gösterilmiştir (Tablo 2).

171 genital dermatozlu hastanın 9'unda aynı anda iki farklı genital dermatoz vardı (Tablo 3).

171 hastanın 93 tanesi genital şikayet nedeniyle, 78'i genital dışı şikayet nedeniyle başvurdu. Genital şikayet ile başvuran 93 hastada 100 genital dermatoz saptandı. Bunların 57'si primer 43'ü sekonder idi. Bu grup içindeki dermatozların görülme sıklığı ve yüzdeleri tabloda gösterilmiştir (Tablo 1). Genital dermatoz şikayeti ile başvurmayan hastalarda sırasıyla en sık benign lezyon (38,33%), sekonder genital dermatoz (27,22%), enfeksiyon (14,44 %) görülürken, genital dermatoz şikayeti ile başvuranlarda

en sık sekonder genital dermatoz (43%), enfeksiyon (24%) ve ekzema grubu (15%) hastalık görüldü.

Lezyonların yerleşim yerine bakıldığında 171 hastanın 91'inde (%53,21) penil tutulum varken, 39'unda skrotal tutulum (%22,8), 41'inde (%23,97) ise penil ve skrotal tutulum vardı.

TARTIŞMA

Çalışmamızda en sık rastlanılan hasta grubu 69 hasta (%38,33) ile benign lezyonlar hasta grubudur. Bu grupta ise en sık penil lentigoya rastlanmıştır. Ajiokeratom, pearly penil papül ve skrotal kist diğer görülen benign lezyonlardır. Benign lezyonların toplumda görülme sıklığı hakkında veri yoktur. Bizim çalışmamızda %13,42 gibi yüksek bir oranda benign lezyon görülmüştür.

Maloon ve ark. genital dermatozu olan 357 erkek hastanın 94'ünde (%26.3) psoriasis, 58'inde (%16.2) penil enfeksiyon, 52'sinde (%14,5) liken skleroz, 39'unda (%10,9) liken plan, 29'unda (%8,1) seboreik dermatit, 27'sinde (%7,5) Zoon balaniti tanısı koymuşlardır. Ayrıca 4 hastada skuamöz hücreli karsinom, 3 hastada Bowenoid papülozis ve 3 hastada Bowen hastalığı tespit etmişlerdir. Zoon balaniti, bowenoid papülozis ve balanopostit sünnetsiz erkeklerde görülürken, sadece bir sünnetli erkekte liken skleroz tespit edilmiştir. Penil enfeksiyon, psoriasis, liken ve seboreik ekzemada çoğunlukla sünnetsiz erkeklerde görülmüştür (7).

Çalışmamızda genital dermatoz şikayeti ile gelen hastalarda psoriasis %14, enfeksiyon %24, liken plan %5 oranında görülürken, liken skleroz, seboreik dermatit, Zoon balaniti, malig ve premalig lezyonlara rastlanmamıştır. Mallon ve ark larının çalışması ile karşılaştırıldığında penil enfeksiyon haricinde hastalık yüzdelerimiz oldukça düşüktür, bazı hastalıklara ise hiç rastlanılmamıştır. Bunda çalışma grubumuzun tamamının sünnetli erkeklerden oluşması rol oynamıştır. Maloon ve ark.'nın yaptığı

Tablo 1: Genital dermatoz şikayeti ile başvuran ve başvurmeyen hastalardaki primer ve sekonder genital dermatozların görülme sıklığı ve yüzdeleri

Gruplar	Hastalık	Genital dermatoz şikayetiyle başvurmeyen hastalar		Genital dermatoz şikayetiyle başvuran hastalar		
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	
Primer genital dermatoz	Benign lezyonlar	Penil lentigo	50	27,77	6	6
		Anjiokeratom	9	5	1	1
		Pearly penil papül	8	4,44	1	1
		Skrotal kist	2	1,11	2	2
		Toplam	69	38,33	10	10
	Enfeksiyon hastalıkları	Verruka	15	8,33	14	14
		Molluskum contagiosum	6	3,33	6	6
		Folikülit	3	1,66	2	2
		Pedikülozis pubis	1	0,55	1	1
		Herpes genitalis	1	0,55	1	1
		Toplam	26	14,44	24	24
	Ekzema grubu hastalıklar	Kontakt dermatit	16	8,88	11	11
		Liken simpleks kronikus	5	2,77	4	4
		Toplam	21	11,66	15	15
	Malign ve premalign lezyonlar	Toplam	0	0	0	0
	Diğerleri	Skrotal pruritus	4	2,22	4	4
		Postlezyonel hiperpigmentasyon	4	2,22	1	1
		Skar	3	1,66	0	0
		Fixed drug	2	1,11	2	2
		Sklerozan lenfanjit	1	0,55	1	1
		Lökoderma	1	0,55	0	0
Toplam		15	8,33	8	8	
Toplam		131	72,77	57	57	
Sekonder genital dermatoz	Psoriasis	15	8,33	14	14	
	Vitiligo	8	4,44	6	6	
	Uyuz	8	4,44	8	8	
	Liken plan	5	2,77	5	5	
	Alerjik ekzematöz kontakt dermatit	4	2,22	4	4	
	Tinea kruris	3	1,66	1	1	
	Behçet skarı	2	1,11	2	2	

çalışmada ise hastaların çoğunluğu sünnetsiz erkeklerdi.

Çalışmamızda 171 genital dermatozlu hastanın 9'unda aynı anda iki farklı genital dermatoz saptandı. İkinci genital hastalığın çoğu ise benign lezyonlardı (9 hastanın 7 si). Benzer olarak Maloon ve ark.'nın yaptığı çalışmada da 6

hastada aynı anda iki ve 1 hastada da aynı anda üç farklı dermatoz saptanmıştır.

Gaffoor ve ark.'nın erkek genityasında depigmentasyon görülme sıklığını tespit etmek üzere yaptıkları 5000 hastadan oluşan çalışmalarında toplam 38 hastada (%0.76) beyaz patch görmüşlerdir. Bu 38 hastanın 16'sı lökoderma (postlezyonel hipopigmentasyon), 22'si

Tablo 2: Benign lezyonların çalışma grubunda görülme sıklığı ve yüzdeleri

Benign lezyonlar	Sayı	Yüzde %
Penil lentigo	50	9,72
Anjiokeratom	9	1,75
Pearly penil papül	8	1,55
Skrotal kist	2	0,38
Toplam	69	13,42

(%0,44) ise vitiligidir. Bu iki hastalığı ayırma-
da Wood ışığından yararlanılmıştır (8). Çalış-
mamızda 514 hastanın 9'unda (%1,75) beyaz
patche rastlanmış olup bunların 1'inde lökoder-
ma, 8'inde (%1,55) ise vitiligo tanısı kondu.
Biz de ayırıcı tanıyı yaparken Wood ışığından
faydalandık.

Çalışmamızda 171 genital dermatozlu hasta-
nın 39'unda (%22,8) sadece skrotal tutulum
saptanmıştır. Bu oranın yüksekliği, genital der-
matoz muayenesinde skrotal bölgenin de ihmal
edilmemesi gerektiğini göstermektedir.

Tablo 3: Birden fazla dermatozu olan hastalardaki hastalık dağılımı

Hastalar	Genital dermatoz 1	Genital dermatoz 2
1	Liken planus	Anjiokeratom
2	Liken simpleks kronikus	Skrotal kist
3	Psoriasis	Penil lentigo
4	Kontakt dermatit	Penil lentigo
5	Kontakt dermatit	Penil lentigo
6	Folikülit	Penil lentigo
7	Molluskum kontagiosum	Pearly penil papül
8	Verruka	Vitiligo
9	Verruka	Molluskum kontagiosum

KAYNAKLAR

1. Falco OB, Plewig G, Wolff HH, Burgdorf WHC: Diseases of the male genitalia. Dermatology, Second edition, Springer-Verlag, Berlin, 2000, 1195-1213.
2. Coldiron BM, Jacobson C: Common penile lesions. Urol Clin North Am, 15:671-685, 1988.
3. Buechner SA: Common skin disorders of the penis. BJU Int, 90:498-506, 2002.
4. Kohn FM: Skin changes of the penis. Differentiation between local findings and systemic diseases. MMW Fortschr Med, 144:34-35, 2002.
5. Goldman BD: Common dermatoses of the male genitalia. Recognition of differences in genital rashes and lesions is essential and attainable. Postgrad Med, 108:95-96, 2000.
6. Bunker C.B: Topics in penile dermatology. Clin Exp Dermatol, 26:469-479, 2001.
7. Mallon E, Hawkins D, Dinneen M et al: Circumcision and genital dermatose. Arch Dermatol, 136:350-354, 2000.
8. Gaffoor P.M.A, Ven D: Depigmentation of the male genitalia. Cutis, 34:492-494, 1984.